

Sygn. akt VI Ga 382/14

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki (spr.)

Sędziowie: SO Anna Walus-Rzasa

SO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z wniosku P. R., G. Ś., P. H., A. B., M. P. (1), M. P. (2), K. Ś., T. K., E. C.

z udziałem : A. G. (1)

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej

na skutek apelacji uczestnika na postanowienie Sądu Rejonowego
w Rzeszowie Wydziału V Gospodarczego Sekcji ds. Upadłościowych
i Naprawczych z dnia 24 kwietnia 2014 r., sygn. akt V Gzd 16/13

postanawia:

1. zmienić zaskarżone w punkcie I w ten sposób, że:

I. orzec wobec A. G. (1) zam. w R. nr PESEL (...) pozbawienie prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 3-ech lat (trzech lat),

II. oddalić apelację w pozostałej części.

Sygn. akt VI Ga 382/14

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 5 marca 2015 r.

Wierzyciele w osobach E. C., T. K., K. Ś., M. P. (2), M. P. (3), A. B., P. H., G. Ś. i P. R. we wniosku wniesionym do Sądu Rejonowego w Rzeszowie domagali się orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy członka rady nadzorczej w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 10 lat w stosunku do A. G. (1) zamieszkałego w R..

Wnioskodawcy podali, że są wierzycielami P. w R., w związku z roszczeniami pracowniczymi na kwotę około 45.000 zł wraz z odsetkami. Zaznaczyli przy tym, że wierzytelności wnioskodawców E. C., K. Ś. i T. K. były przedmiotem postępowań sądowych, które zakończyły się wydaniem prawomocnych nakazów zapłaty przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie. W/w Spółka posiada również zadłużenie wobec innych wierzycieli, w tym Urzędu Skarbowego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W ocenie wnioskodawców przesłanki do ogłoszenia upadłości w/w Spółki zaistniały już w roku 2011 i 2012, tj. w okresie, w którym uczestnik A. G. (1) pełnił funkcję prezesa zarządu Spółki. Z funkcji tej zrezygnował w dniu 12 listopada 2012 r. Wnioskodawcy podali dalej, że w dniu 14 listopada 2012 r. została założona nowa spółka, tj. (...) Spółka z o.o., której właścicielami są: A. G. (1) i P.

A. G. (1) został prezesem zarządu nowo utworzonego podmiotu. W dniu 3 października 2012 r. odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy (...) S.A., w którym została podjęta uchwała o podziale tego podmiotu, poprzez przeniesienie części majątku Spółki (...) S.A. na nowo zawiązaną spółkę (...) Spółka z o.o. (w trybie art., 529 § 1 pkt 4 ksh). Prezesem zarządu Spółki B. I. został uczestnik A. G. (1). Egzekucje prowadzone zarówno z majątku spółki (...) S.A., jak i (...) Spółki z o.o. są nieskuteczne. Wnioskodawcy podnieśli na koniec, że w aktach rejestrowych w/w Spółek znajdują się sprawozdania finansowe za rok 2011 i 2012 podpisane przez uczestnika, które wykazują istotny niedobór majątkowy. Pomimo zaistnienia stanu niewypłacalności i świadomości tego faktu przez uczestnika nie złożył on wniosku o ogłoszenie upadłości żadnej ze spółek.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik wniósł o jego oddalenie w całości. Podniósł, że jego zdaniem na przełomie 2011 i 2012 roku, a także w okresie późniejszym nie zachodziły przesłanki do zgłoszenia wniosku o upadłość (...) S.A. w R., która spłacała na bieżąco wszystkie swoje zobowiązania publiczno prawne, jak i należności w stosunku do kontrahentów. W tym okresie Spółka realizowała duże kontrakty, które zapewniały jej płynność finansową. Uczestnik przyznał jednocześnie, że Spółka miała przejściowe trudności, co jednak było spowodowane realizacją inwestycji M. w R., posiadała również liczne wierzytelności w stosunku do przedsiębiorcy w osobie B. P. (1), których jednak nie mogła odzyskać. Pomimo tych trudności i ogarniającego sektor budowlany kryzysu gospodarczego Spółka przetrwała i realizowała inne intratne kontrakty (np. w L. na podstawie umowy zawartej z (...)im. M. S.). Uczestnik podał dalej, że decyzja o podziale Spółki (...) S.A. została podjęta w związku z koniecznością jej oddłużenia, tak aby mogła swobodnie prowadzić działalność gospodarczą polegającą na realizacji inwestycji budowlanych. W związku z dokonanym podziałem, w wyniku którego powstała (...) Spółka z o.o. podmiot ten przejął nie tylko aktywa (głównie nieruchomości), ale również pasywa (zobowiązania).

Co do okoliczności powstania (...) Spółki z o.o., to według uczestnika została ona utworzona jako spółka celowa, po jej powstaniu rozpoczęto przygotowania zarówno do sprzedaży (gruntu pod inwestycję, co miało zasilić finansowo (...) S.A.), jak i ewentualnie przeprowadzenia inwestycji budowlanej z udziałem inwestora zewnętrznego. Według uczestnika brak jest po jego stronie jakiegokolwiek zawinienia odnośnie braku złożenia wniosku o upadłość tej Spółki, albowiem brak było jakichkolwiek podstaw ku temu.

W trakcie postępowania Sąd Rejonowy ustalił, że uczestnik A. G. (1) był prezesem zarządu w okresie od 19 stycznia 2004 r. do 30 listopada 2012 r.

w spółce P. w R..

W/w ujawniony jest także w aktach rejestrowych jako prezes zarządu (...) Spółki z o.o. w R. oraz spółki (...) Spółki z o.o. w R.. Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy

w Rzeszowie ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku P. w R. po rozpoznaniu wniosków wierzycieli, tj. (...) S.A. – B. i (...) Bank (...) S.A. w W.. Przedmiotowe postanowienie stało się prawomocne z dniem 11 lutego 2014 r. W momencie ogłaszania upadłości w/w Spółka nie prowadziła praktycznie działalności gospodarczej, a większość jej majątku została przekazana do spółek powiązanych z dłużnikiem, tj. (...) Spółki z o.o. i (...) Spółki z o.o.

Sąd Rejonowy ustalił dalej, że dłużnik (...) S.A. w R. stał się niewypłacalny w rozumieniu art. 11 ust. 1 i 2 prawa upadłościowego

i naprawczego już w dniu 3 kwietnia 2012 r., przy czym najwcześniej wymagalne zobowiązania wobec dłużnika posiadał Naczelnik Urzędu Skarbowego w R. (w wysokości 1.595.363,73 zł) z pierwszymi terminami na dzień 4 kwietnia 2011 r. Mając jednak na uwadze dyspozycję art. 2 prawa upadłościowego i naprawczego, stan niewypłacalności z ust. 1 art. 1 w/w ustawy ustalono przy uwzględnieniu co najmniej dwóch wierzycieli. Oprócz w/w zobowiązania w stosunku do Urzędu Skarbowego (które nie były zaspakajane przez dłużnika), z dniem 27 marca 2012 r. istniało zobowiązanie

w stosunku do T. S. oraz (...) Spółki z o.o. w T. od dnia

2 kwietnia 2012 r. - na łączną kwotę 20.990,93 zł. Sąd ustalił dalej, że w okresie roku 2012 - 2013 stan niewypłacalności notorycznie się powiększał aż do momentu ogłoszenia upadłości Spółki. Na chwilę obecną do Sądu Rejonowego wpłynęło 140 zgłoszeń wierzytelności, przy czym ostateczna suma wierzytelności nie jest jeszcze znana. Należy jednak zakładać, że wymiar wierzytelności będzie znacznie większy niż ten który został wskazany na etapie dokumentacji złożonej do wniosku o ogłoszenie upadłości. Uczestnik winien zatem złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości niewypłacalnej Spółki najpóźniej do dnia 17 kwietnia 2012 r., czego jednak nie uczynił.

Sąd ustalił również, że na chwilę obecną upadły posiada w kasie i na rachunku bankowym jedynie 37.499,37 zł.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2014 r. orzekł wobec uczestnika A. G. (1) pozbawienie prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 5 lat (pkt I) oraz zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawców kwotę 100 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej (II).

Uzasadniając postanowienie Sąd w rozważaniach prawnych powołał treść art. 373 oraz art. 21 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego. Stwierdził, że dokonał analizy przedmiotowej sprawy pod kątem art. 10 prawa upadłościowego i naprawczego oraz art. 11 ust. 1 w/w ustawy. Sąd stwierdził, iż nieistotne jest to czy dłużnik nie wykonuje wszystkich zobowiązań, czy też niektórych z nich. Nieistotny jest także rozmiar niewykonywanych przez dłużnika zobowiązań, albowiem nawet niewykonywanie zobowiązań

o niewielkiej wartości oznacza jego niewypłacalność. W realiach przedmiotowej sprawy, w której uczestnik A. G. (1) pełnił funkcję prezesa zarządu

w trzech wymienionych uprzednio podmiotach, Sąd powinien był rozstrzygać sprawę przez pryzmat poszczególnych podmiotów, przy czym ostatecznie doszedł do przekonania, iż biorąc pod uwagę materiał dowodowy jakim dysponuje w odniesieniu do (...) Spółki z o.o. i J. C. Spółki

z o.o. uwzględnił te podmioty jedynie przy ustalaniu okresów, w których uczestnik sprawuje w nich funkcje prezesa zarządu.

Sąd uznał tym samym, że zgromadzona w sprawie dokumentacja nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że w stosunku do w/w podmiotów zaistniał stan niewypłacalności w rozumieniu art. 11 ustęp 1 i 2 prawa upadłościowego i naprawczego. Wobec powyższego kwestia zaistnienia obowiązku i podstaw do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości została dokonana przez Sąd Rejonowy w kontekście obowiązków uczestnika jako prezesa zarządu w spółce (...) S.A. w R..

Sąd Rejonowy wydając przedmiotowe postanowienie uwzględnił ustalenia dokonane w postępowaniu upadłościowym obejmującym likwidację majątku w w/w Spółce w której uczestnik pełnił funkcję prezesa jednoosobowego zarządu od miesiąca stycznia 2004 r. do listopada 2012 r. Biorąc pod uwagę również dokonane ustalenia w trakcie niniejszego postępowania i treść art. 21 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego, Sąd uznał, że obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości (...) S.A. uczestnik miał już na początku 2012 r. Jego beczynność w tym zakresie przyczyniła się do pogłębiania straty w następnych okresach funkcjonowania Spółki. Zdaniem Sądu od chwili zaistnienia stanu niewypłacalności aż do momentu ogłoszenia upadłości w dniu 23 stycznia 2014 r. sytuacja finansowa Spółki ulegała systematycznemu pogorszeniu, co w następstwie wpłynęło negatywnie na stan przedsiębiorstwa i rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli. Zgodnie z dyspozycją art. 373 ust. 2 prawa upadłościowego

i naprawczego Sąd bierze pod uwagę nie tylko stopień winy, lecz także skutki podejmowanych działań, w szczególności skutki mające wpływ na umożliwienie realizacji celu postępowania upadłościowego, które ma za zadanie zaspokojenie wierzycieli w jak najwyższym stopniu, ponadto obniżenie wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa upadłego i rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli. W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy ustalając rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli wziął pod uwagę sporządzone na potrzeby postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości spisy wierzycieli oraz składane w dalszym ciągu zgłoszenia wierzytelności. Na podstawie tych dokumentów - jego zdaniem - przyjąć można, że kwota wierzytelności ostatecznie przekroczy kilkanaście milionów złotych. Z uwagi jednak na fakt, że dotychczas nie został sporządzony plan podziału przyjąć należy, że kwota ta stanowić będzie wyznacznik pokrzywdzenia wierzycieli.

Fakt, iż (...) S.A. posiada nieściągalne wierzytelności od przedsiębiorcy B. P. oraz (...) Spółki z o.o. nie mają w ocenie Sądu jakiegokolwiek wpływu na wydane rozstrzygnięcie. Posiadanie bowiem nieściągalnych wierzytelności nie ekskulowało uczestnika od obowiązku złożenia wniosku w ustawowym terminie, w sytuacji zaistnienia jakiegokolwiek przesłanki przemawiającej za zaistnieniem stanu niewypłacalności Spółki. Na podstawie przeprowadzonego materiału dowodowego stwierdzić należy, że uczestnik nigdy nie wystąpił z przedmiotowym wnioskiem. Samo niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości przez osobę do tego zobowiązaną nie skutkuje jednak automatycznie orzeczeniem zakazu z art. 373 ustawy. Orzeczenie zakazu jest uzależnione od wykazania winy osoby, której zakaz ma dotyczyć oraz wystąpienia skutku będącego następstwem takiego zawinionego działania (zaniechania). Orzekając zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek i pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 5 lat, Sąd wziął pod uwagę stopień winy uczestnika. Uznał, że działania A. G. podejmowane w spółce (...) S.A. należy ocenić jako niedochowanie należytej staranności wymaganej od profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego wyczerpującej znamiona co najmniej winy nieumyślnej w postaci niedbalstwa. Stwierdził jednocześnie, że na obecnym etapie działaniom uczestnika nie można przypisać znamion winy umyślnej. Posiłkując się poglądami wyrażonymi w orzecznictwie Sądu Najwyższego powołanym w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, Sąd Rejonowy stwierdził, że obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spoczywał na uczestniku postępowania i żadne inne organy nie mogły mieć wpływu na jego decyzję. W niniejszym postępowaniu Sąd nie dopatrywał się żadnych okoliczności, które usprawiedliwiłyby zaniechanie uczestnika

A. G. w złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości Spółką, którą zarządzał.

Apelację od tego postanowienia wniósł uczestnik, zarzucając Sądowi Rejonowemu:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 6 kc, w zw. z art. 373 ust. 1 pkt 1 prawa upadłościowego i naprawczego, poprzez ich błędną wykładnię i uznanie, że uczestnik ponosi winę w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości w terminie,

2. Naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie, a w szczególności dowodów z dokumentów dotyczących (...) Spółki z o.o. i (...) Spółki z o.o.; nieuprawnione uznanie, że uczestnik doprowadził do uszczuplenia stanu majątkowego (...) S.A. Dodatkowo Sąd I instancji pominął dowód z przesłuchania świadków, którzy potwierdzili okoliczności zawarte w odpowiedzi na wniosek, a które winny skutkować jego oddaleniem,

- art. 227 kpc poprzez oddalenie wniosku dowodowego w zakresie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy z powództwa syndyka masy upadłości (...) S.A. przeciwko (...) Spółka z o.o. o stwierdzenie bezskuteczności w stosunku do masy upadłości umowy przeniesienia własności - toczącej się w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie pod sygn. akt VI GC 84/14, a w szczególności z pozwu oraz odpowiedzi na pozew, podczas gdy dowód ten miał istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wskazując na powyższe podstawy zaskarżenia uczestnik domagał się zmiany postanowienia i oddalenia wniosku w całości, ewentualnie uchylenia postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Ponadto uczestnik domagał się zasądzenia od wnioskodawców na jego rzecz kosztów postępowania.

Uzasadniając apelację skarżący podniósł, iż z rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego nie sposób się zgodzić, albowiem dopuścił się on kardynalnego błędu polegającego na tym, że zasadnicze okoliczności, które miały wpływ na ocenę, czy rzeczywiście poprzez swoje zachowanie uczestnik postępowania wyczerpał znamiona winy w niezgłoszeniu wniosku o upadłość w terminie, zostały całkowicie pominięte. Zdaniem uczestnika, Sąd I instancji nie uwzględnił przy ocenie sprawy jego zachowania mającego na celu polepszenie sytuacji finansowej Spółki (...) S.A., a w szczególności tego, że poprzez wydzielenie ze Spółki (...) S.A. Spółki (...) była realna możliwość zaspokojenia części wierzycieli. Podjęte przez uczestnika działania, w jego ocenie, były uzasadnione zarówno pod względem prawnym, ekonomicznym, jak i faktycznym. Tymczasem Sąd I instancji nie dokonał prawnej analizy przedsięwziętych czynności, a jedynie bezkrytycznie powtórzył gołosłowne zarzuty wnioskodawców. W dalszej części uzasadnienia apelacji skarżący dokonał analizy podejmowanych przez siebie działań, w konsekwencji których doszło do powstania (...) Spółki z o.o. oraz (...) Spółki z o.o. Skarżący podniósł również, że spółka (...) S.A. posiadała wielomilionowe wierzytelności w stosunku do swoich kontrahentów w osobach B. P. (1) i Spółki (...) Spółki z o.o. Stwierdził również, że pomimo podjęcia wszelkich możliwych starań egzekucje skierowane przeciwko dłużnikom (...) S.A. pozostają bezskuteczne. Reasumując, uczestnik zarzucił, że wnioskodawcy nie udowodnili faktu, że niezłożenie przez niego wniosku o ogłoszenie upadłości w ustawowym terminie nastąpiło z jego winy.

Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotową apelację, zważył co następuje:

Stosownie do treści art. 373 ust. 1 pkt 1 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze sąd może orzec zakaz wobec osoby, która ze swojej winy będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy nie złożyła w terminie dwóch tygodni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia upadłości, wniosku o ogłoszenie upadłości. Zgodnie natomiast z ust. 2 w/w przepisu przy orzekaniu zakazu, o którym w mowa w ust.1, sąd bierze pod uwagę stopień winy oraz skutki podejmowanych działań, w szczególności obniżenie wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa upadłego i rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli.

Uczestnik, jak wskazano powyżej, zaskarżając postanowienie Sądu Rejonowego zakwestionował: uznanie go winnym niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości w odpowiednim terminie oraz naruszenie przepisów postępowania (art. 233 § 1 kpc i art. 227 kpc), co jego zdaniem miało istotny wpływ na wynik postępowania i doprowadziło do nieuprawnionego uznania, że uczestnik doprowadził do uszczuplenia stanu majątkowego (...) S.A.

Podkreślenia wymaga, iż uczestnik nie czynił Sądowi I instancji zarzutów w zakresie dokonanych ustaleń co terminu w którym dłużnik, tj. (...) S.A. w R. stał się niewypłacalnym. Tymczasem Sąd Rejonowy, jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, ustalił że podmiot ten stał się niewypłacalny - w rozumieniu art. 11 ust. 1 i 2 prawa upadłościowego i naprawczego - już 3 kwietnia 2012 r., a ponadto, że w okresie 2012 r. – 2013 r. stan niewypłacalności notorycznie się powiększał, aż do momentu ogłoszenia upadłości Spółki. Dalej Sąd ustalił, że uczestnik winien złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości niewypłacalnej Spółki najpóźniej do dnia 17 kwietnia 2012 r., czego jak wykazało przeprowadzone postępowanie nie uczynił. Uczestnik przestał pełnić funkcję prezesa zarządu w dniu 30 listopada 2012 r.

Ustalenie podstaw zakazu, o którym mowa w art. 373 prawa upadłościowego i naprawczego, wymaga ustalenia, że niezłożenie przez zobowiązanego wniosku o ogłoszenie upadłości w ustawowym terminie nastąpiło z jego winy. Wina i jej stopień są nie tylko przesłankami decydującymi o zakresie i czasokresie pozbawienia praw (o czym stanowi ust. 2 art. 373), lecz przede wszystkim mają wpływ na decyzję sądu o uwzględnieniu, bądź oddaleniu wniosku, albowiem orzeczenie zakazu przewidzianego w art. 373 ust. 1 ma charakter fakultatywny (vide: pogląd wyrażony w postanowieniu SN z 30 listopada 2011 r., sygn. akt III CSK 44/11). Ma rację skarżący twierdząc, że ciężar dowodu w tym zakresie obciąża wnioskodawców, zgodnie z regułą wynikającą z art. 6 kc.

W związku z redakcją art. 373 ust. 1 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze przyjąć należy, iż podstawa do pozbawienia praw upadłego i innych osób wymienionych w tym przepisie, która oparta jest na winie, występuje nie tylko wtedy, gdy osoba, która ma zostać pozbawiona praw wymienionych w tym przepisie umyślnie dokonała czynności, o których mowa w art. 373 ust. 1 pkt 1 – 3, lecz także gdy działania te są następstwem jej niedbalstwa. Przepis ten nie uzależnia bowiem możliwości pozbawienia praw od rodzaju, czy stopnia winy upadłego, czy innej osoby dokonującej czynności, o których mowa w art. 373 ust. 1; wymienia ogólnie winę jako podstawę tej odpowiedzialności (vide: komentarz do art. 373 pod. red. F. Zedlera).

Należy także podkreślić, że wina, o której mowa powyżej nie dotyczy zawinienia w pogorszeniu sytuacji majątkowej niewypłacalnego dłużnika. Istotne natomiast znaczenie ma fakt, czy i w jakim zakresie zobowiązany do złożenia wniosku jest winien niezłożenia w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości. Taka wykładnia w/w przepisu znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (vide: postanowienie SN z 12 kwietnia 2006 r., sygn. akt III CSK 47/06 i postanowienie SN z 14 lutego 2006 r., sygn.. akt II CSK 14/05 niepubl.)

Innymi słowy, nawet gdyby zobowiązany do złożenia wniosku w najmniejszym stopniu nie zawinił w doprowadzeniu przedsiębiorcy do stanu niewypłacalności, to i tak nadal będzie ponosił odpowiedzialność z art. 373 ust. 1 pkt 1 za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości w terminie.

Sąd Okręgowy rozpoznający apelację w obecnym składzie wyraża przy tym pogląd, iż brzmienie ust. 2 art.373 nie ogranicza sądu w orzeczeniu zakazu, o ile spełniona jest przesłanka z ust.1 pkt. 1 art. 373.

W trakcie niniejszego postępowania uczestnik ograniczał się jedynie do podnoszenia twierdzeń i zarzutów w pismach przygotowawczych lub w wystąpieniu swojego pełnomocnika procesowego na wyznaczonych przez Sąd rozprawach. Osobiście nie stawił się na rozprawach wyznaczonych w dniu 29 stycznia 2014 r.(będąc prawidłowo zawiadomiony), ani w dniu 4 marca 2014 r., na którą został prawidłowo wezwany w celu przesłuchania w charakterze strony, pod rygorem pominięcia dowodu. Jak wykazano powyżej, uczestnik nie kwestionował ustaleń Sądu I instancji (ani nie przedstawił żadnego, wiarygodnego dowodu przeciwnego) w zakresie daty początkowej powstania niewypłacalności Spółki, w której pełnił funkcję prezesa zarządu - aż do miesiąca listopada 2012 r.

Zdaniem Sądu Okręgowego, okoliczności sprawy i zebrany w sprawie materiał dowodowy uzasadniają, (jak prawidłowo przyjął Sąd Rejonowy) przypisanie uczestnikowi niedbalstwa w niezłożeniu wniosku o upadłość.

Prowadzenie działalności gospodarczej na własny rachunek, jak również pełnienie funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta, lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu nie jest tylko sprawą prywatną osób podejmujących tą działalność. Każda działalność gospodarcza wywiera bowiem szersze skutki społeczne i ekonomiczne, co oznacza, że osoby podejmujące taką działalność powinny posiadać określone kwalifikacje zawodowe, ale także przestrzegać określonych wzorców zachowań. Osoby, które nie spełniają powyższych kryteriów powinny być z obrotu gospodarczego wyłączone. Pełnienie funkcji członka zarządu jest funkcją dobrowolną, a jej charakter prawny oznacza nie tylko obowiązek wykonywania czynności zarządzających, ale także zwiększony zakres odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności za skutki działań kierowanej spółki. Wina członka zarządu spółki prawa handlowego w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości powinna być oceniana według kryteriów miary podwyższonej staranności oczekiwanej od osoby pełniącej funkcję organu osoby prawnej prowadzącej działalność gospodarczą, uwzględniającej podwyższone ryzyko związane z prowadzeniem tej działalności.

Oceniając zarzuty apelacji oraz rozważania prawne Sądu Rejonowego zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, podkreślić należy, że w myśl przepisu art. 373 prawa upadłościowego i naprawczego orzeczenie zakazu

prowadzenia działalności gospodarczej lub pełnienia wskazanych w nim funkcji uzależnione jest od dwóch przesłanek: niedochowania terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz winy w niezachowaniu tego terminu.

Sąd Rejonowy, biorąc pod uwagę przeprowadzone postępowanie dowodowe uznał, iż w okolicznościach niniejszej sprawy działania uczestnika podejmowane w spółce (...) należy ocenić jako niedochowanie należytej staranności wymaganej od profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego wyczerpującej znamiona co najmniej winy nieumyślnej w postaci niedbalstwa. Sąd Okręgowy rozpoznający przedmiotową apelację powyższy pogląd w pełni podziela. Zaznaczyć również należy, iż ciężar dowodzenia (z uwagi na „kwalifikację czynu” uczestnika), jak wskazano wyżej spoczywał co prawda na wnioskodawcach, jednakże nie oznacza to, iż uczestnik był całkowicie zwolniony z wykazania zasadności podnoszonych przez siebie zarzutów.

Wobec jednoznacznych i nie kwestionowanych przez uczestnika ustaleń Sądu co do początkowego terminu stanu niewypłacalności Spółki (...) oraz niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, aż do końcowego terminu w którym uczestnik pełnił funkcję członka zarządu, nie można odmiennie niż uczynił to Sąd I instancji ocenić i przyjąć, iż zobowiązany do zgłoszenia wniosku nie dopuścił się co najmniej niedbalstwa.

W ocenie Sądu Okręgowego, zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy nie daje natomiast podstaw do jednoznacznego określenia w jakim zakresie uczestnik doprowadził do obniżenia wartości przedsiębiorstwa. Niewątpliwie było to zjawisko rozłożone w czasie. Podstawę do takiego stwierdzenia dają ustalenia dokonane przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie rozpoznający wniosek o ogłoszenie upadłości (...) S.A., jak i wniosek o orzeczenie w stosunku do uczestnika zakazu, a zawarte w uzasadnieniach postanowień z dnia 23 stycznia 2014r. sygn. akt. V GU 55/13 jak i z dnia 24 kwietnia 2014 r. sygn. akt V Gzd 16/13.

Zaznaczyć przy tym należy, iż uczestnik nie zakwestionował również skutecznie i tych ustaleń Sądu, z których wynika, iż stan niewypłacalności pogłębiał się przez lata 2012 i 2013, co ostatecznie doprowadziło do ogłoszenia upadłości Spółki, (tym samym powiększała się liczba jej wierzycieli, a więc osób i podmiotów pokrzywdzonych).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Odwoławczy uznał, iż w niniejszym stanie faktycznym sprawy zasadne jest uwzględnienie wniosku wnioskodawców, z tym zastrzeżeniem, że orzeczenie zakazu, o którym mowa w art. 373 ust. 1 pkt. 1 prawa upadłościowego i naprawczego winno nastąpić na okres trzech lat.

Dlatego też, Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 386 § 1 kpc orzekł jak w punkcie 1. I. postanowienia.

Pozostałe zarzuty apelacji, tj. dotyczące zarzutu naruszenia przepisów prawa procesowego, w ocenie Sądu Okręgowego, nie zasługują na uwzględnienie. Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd Rejonowy działał w granicach wyznaczonych treścią art. 233 § 1 kpc. Dla skutecznego podniesienia zarzutu w tym zakresie nie jest wystarczające ograniczenie się jedynie do stwierdzenia, że nastąpiło przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, bo skarżący powinien wykazać, że doszło do naruszenia kryteriów wypływających z art. 233 § 1 kc, tj. zasad wszechstronności, logiki, czy doświadczenia życiowego – a tego nie uczynił. Nie znajduje podstaw również zarzut naruszenia art. 227 kpc, co do oddalenia wniosków dowodowych wymienionych przez skarżącego, albowiem dla oceny zasadności wniosku złożonego przez wnioskodawców w kontekście przesłanek wynikających z w/w art. 373 ust. 1 pkt 1, dowody te pozostają bez znaczenia. Faktem jest, iż świadkowie zawnioskowani przez uczestnika, tj. W. T. i D. R. potwierdzili w swoich zeznaniach iż (...) S.A. prowadziła działalność w ramach której miała zawarte kontrakty na roboty budowlane lecz na skutek nierzetelności kontrahentów zaczęła popadać w kłopoty finansowe (budowy realizowane w L. i R.), nie mniej jednak nie jest to okoliczność zwalniająca uczestnika z obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. To Sąd bowiem dokonuje oceny czy zaistniały ku temu podstawy, czy ich brak. Także twierdzenia uczestnika dotyczące kwestii utworzenia przez niego nowych podmiotów ((...) i C. J.), co służyć miało jakoby także zaspakajaniu wierzycieli (...) S.A., nie mają znaczenia w kontekście obowiązków uczestnika jako Prezesa Zarządu (...) S.A. - których jak wykazało postępowanie nie wykonał.

Wobec powyższego apelację w pozostałym zakresie oddalono na podstawie art. 385 kpc.